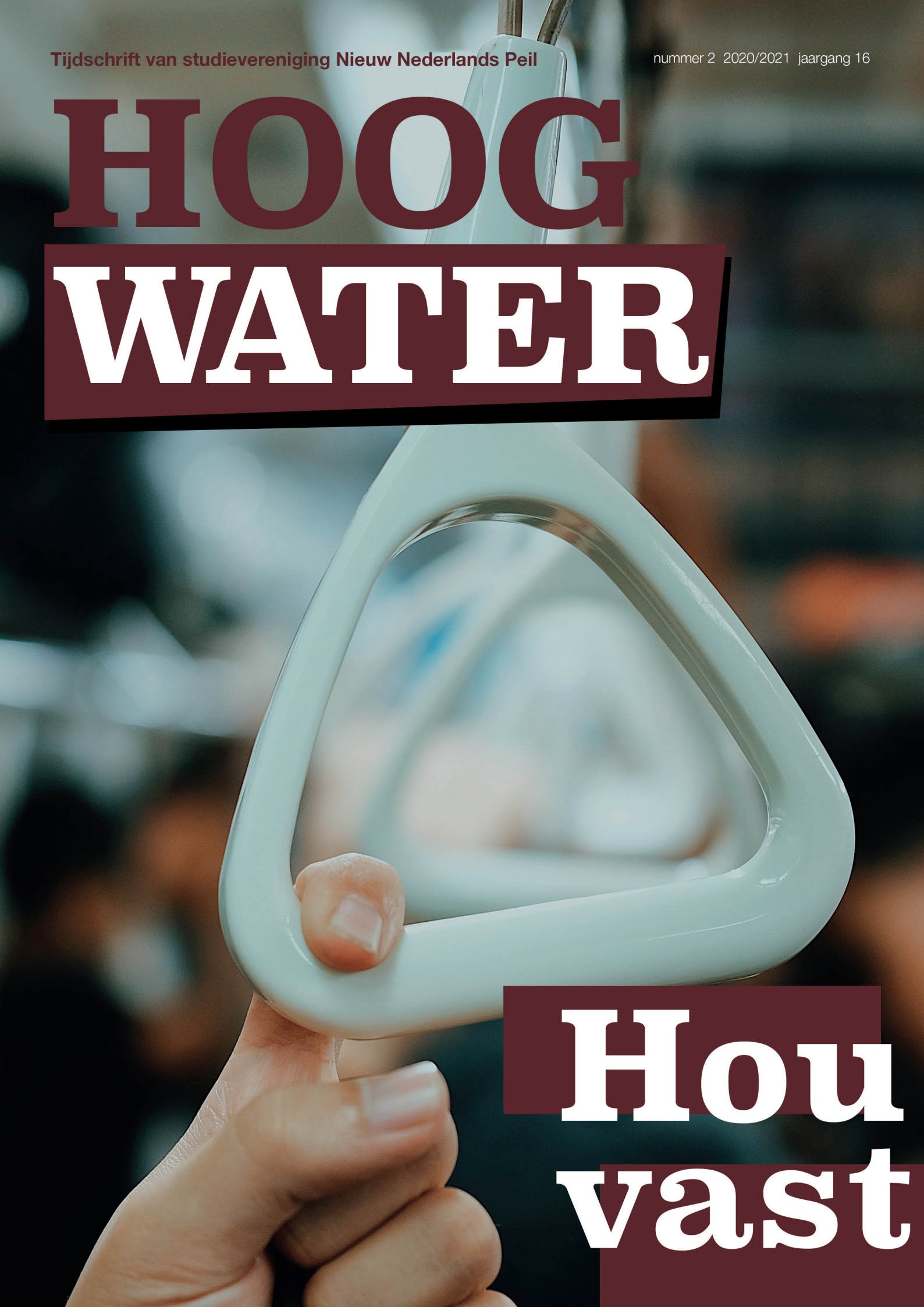
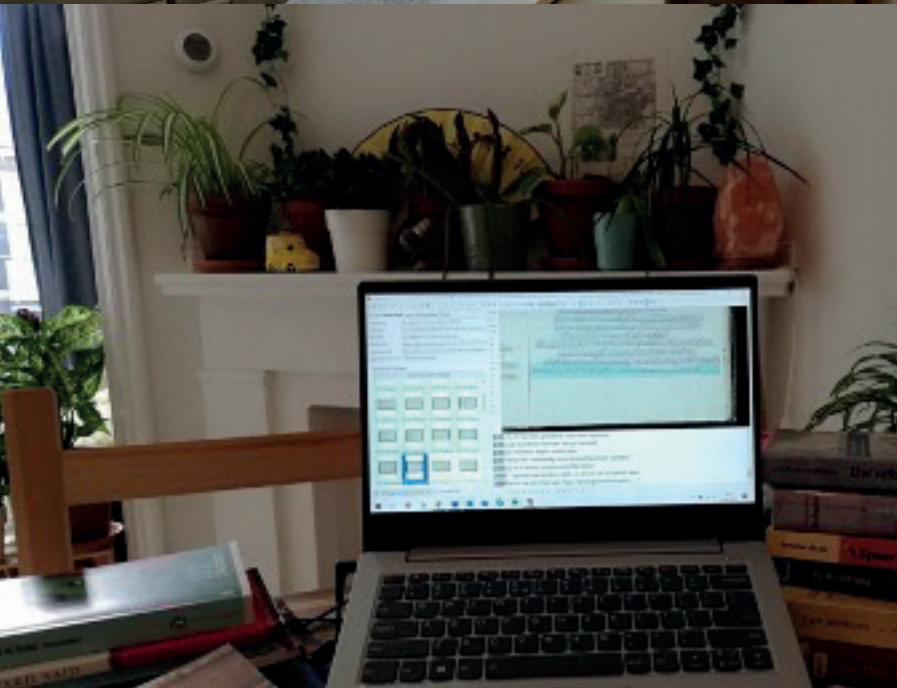

HOOG WATER

A hand is holding a light blue, triangular ring. The ring is made of a smooth, slightly translucent material. The background is a blurred crowd of people, suggesting a public event or a busy street. The overall tone is somewhat somber or contemplative.

Hou
vast

STUDIEVERENIGING

Zelf representatie

Hoe ziet de andere kant van je werkplek eruit? Dat vroeg de Hoogwater zich af. We kregen heel verschillende inzendingen. Van een knus studentenkamertje tot ruime doorzonwoning. En van grachtenvzicht tot serene rust. De een schoot direct een foto, de ander maakte werk van het concept zelfrepresentatie. Meer foto's vind je op pagina 26 & 27.

Studievereniging NNP

Over NNP

Studievereniging Nieuw Nederlands Peil (NNP) is de studievereniging van de opleiding Nederlandse taal en cultuur en de opleiding Dutch Studies aan de Universiteit Leiden. Ze organiseert studiegerelateerde activiteiten. We zijn niet voor niets de gezelligste studievereniging van Nederland(s)!

Commissies

Leidse Leesclub

De Leidse Leesclub is inmiddels alweer een paar jaar een actieve commissie. Het streven is om elke tweede dinsdag van de maand een romanleesclub te organiseren en elke derde donderdag van de maand een poëzieclub. Door de coronamaatregelen hebben de bijeenkomsten van de Leidse Leesclub de afgelopen maanden een digitaal karakter gekregen, deze vinden nu plaats in onze Skypegroep.

Nederlandse Activiteitenplanners

De Nederlandse ActiviteitenPlanners (NAP) is sinds vorig jaar een nieuwe commissie binnen de vereniging. De commissie verzorgt gedurende het academische jaar educatieve, creatieve en bovenal gezellige activiteiten. Zo organiseerden ze afgelopen winter de NNPAkjesavond: een grote boekenruil voor NNP-leden verspreid over het land!

Hoogwatercommissie

De Hoogwater is het tijdschrift van onze studie. Studenten vormen samen een redactie en streven naar het uitbrengen van twee mooie Hoogwaters waarin poëzie, wetenschappelijke artikelen, verhalen, columns bij elkaar worden gebracht. Het is een gezellige commissie waarbij je nieuwe mensen leert kennen, in aanraking komt met het doen van journalistieke taken en waaraan je niet te veel tijd kwijt bent.

Algemene informatie

Postadres

Postbus 9515
2311 BD Leiden

Bestuurskamer

Kamer S.018 (In het P.J. Vethgebouw
van de Universiteit Leiden)

nnpagina.nl
nnp.bestuur@gmail.com

Bestuur 2020/2021: Op hoop van zegen

Praeses: Iris Kole
Ab actis: Sophie Bronkhorst
Quaestor: Roy Vlieland
Assessor Intern: Inez van der Steen
Assessor Extern: Mila van Nieuwenhuizen

[instagram.com/nnplaatjes](https://www.instagram.com/nnplaatjes)
[facebook.com/nnp.leiden](https://www.facebook.com/nnp.leiden)

COLOFON

Hoogwater is een tijdschrift van studievereniging Nieuw Nederlands Peil. Het verschijnt driemaal per jaar. Ook een stukje schrijven voor de volgende editie? Mail je artikel naar hoogwater.nnp@gmail.com. De redactie behoudt zich het recht wijzigingen aan te brengen en/of in te korten.

Redactie

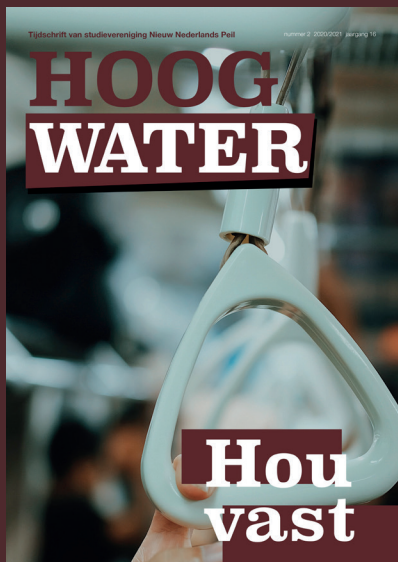
Romy van den Akker
Daantje Gutker de Geus
Annelynn Koenders

Vormgeving

Rick Stoorvogel

Auteurs

Goran Bouaziz
Joris Geene
Malte Koot
Jip Schoonbeek
Joshua Snijders
Geert Warnar

Hoogwater
Nummer 2 - 2020/2021
Jaargang 16

Foto omslag: Arif Riyanto (Unsplash.com)

Van de redactie

Wat zijn we blij dat we dit collegejaar tóch nog een gedrukte Hoogwater voor jullie konden verzorgen! In de digitale wereld waar we tegenwoordig in leven is zo'n gedrukte Hoogwater toch wel een cadeautje.

Met deze editie hopen we jullie te inspireren, te motiveren en aan te moedigen om nog even vol te houden. Het was geen gemakkelijk jaar, maar we hebben er met elkaar toch iets leuks van gemaakt zoals te zien is in het jaaroverzicht van het bestuur! Ook geeft een eerstejaarsstudent ons een inkijkje hoe het is om aan een studie te moeten beginnen in coronatijd. Verder hebben we ook een gloednieuwe Ex Libris voor jullie, met niemand minder dan Esther Op de Beek die iets gaat vertellen over haar boeken.

We wensen jullie veel leesplezier en we hopen jullie allemaal weer live terug te zien in het nieuwe collegejaar!

In dit nummer

10

**Esther Op de Beek:
'Mijn vriend en ik hebben in Maastricht de
integrale collectie Wipneus en Pim'**

18

**Goran Bouaziz:
'Als er dan tóch een obligaat corona-riedeltje
in moest, dan maar een van mij.'**

En verder...

6	Van het bestuur	24	Onderweg naar morgen
9	Nog zo ver de zomer	25	Ook erg aan te bevelen
14	Ollekebolleke	26	Zelfrepresentatie
15	Lege woorden		
16	144.000 tranen		
20	Hoe salt gaen?		
21	NNPleur het er maar in		
23	Zomer van 2021		

Van het bestuur

Een jaaroverzicht opstellen, dat is nogal een opgave. Niet omdat er vanwege corona weinig te vertellen is, nee juist omdat er de afgelopen maanden te veel is gebeurd om allemaal op te kunnen noemen. Dus waar dan te beginnen? Aan het begin dan maar, bij de eerstejaarsdag en de ouderejaarsdag die NNP hielp organiseren (31/08 en 01/09). Hierbij hadden we het genoeg om kennis te maken met de nieuwste lichting Neerlandici in spe.

Na de wissel ALV (08/09) was het eindelijk officieel aan ons en starten we met karakteristieke activiteiten die leden nog wel kenden van het eerste coronasemester. Denk aan onze maandelijkse borrel, spelletjesavonden (08/10) en natuurlijk de bijeenkomsten van de leesclub. Langzaam kreeg Op Hoop van Zegen haar zeebenen en ontdekten we dat er met een goede dosis creativiteit ook tijdens corona genoeg leuks te verzinnen is. Zo gingen we via onze Discord server samen met leden poëtische of juist om te huilen (van het lachen) zo slechte vertalingen maken van Engelse nummers (12/11), speelden we via WhatsApp het populaire spel Weerwolven van Wakkerdam (16/11) en hielden we ons brein ook nog actief met een hybride lezing van Claartje Levelt (04/12).

De vereniging kwam nu echt op stoom en dat hadden we uiteraard ook te denken aan onze altijd creatieve activiteitencommissie NAP. Met Sinterklaas konden we dankzij hun organisatie en daglange roadtrip door half Nederland 's avonds met z'n allen boeken uitpak-

ken die ons cadeau waren gedaan door een mede-lid (11/12). Over cadeaus gesproken, NNP vierde op 2 februari uiteraard ook haar verjaardag waarbij we officieel 22 werden!

Naast het bezig blijven met het organiseren van al deze activiteiten (waar ik nu nog maar een klein deel van heb genoemd) waren we achter de (niet-virtuele) schermen uiteraard ook druk met allerlei andere zaken. Zo hebben we als eerste bestuur merchandise gelanceerd, wat een enorm succes was. Regelen we ondertussen ook al onze administratieve zaken en investeren we in de toekomst van de vereniging door met nieuwe ideeën te komen zoals een onderwijscommissie die we bij onze tussentijdse ALV (30/03) aan leden konden voorleggen.

Naast de ALV waren we de laatste weken ook druk met het organiseren van samenwerkingen zoals onze escape room wedstrijd met andere studieverenigingen Nederlands (12/04) en de tweede Humanities pubquiz (19/04).

Ook nu in de laatste maanden zijn de ideeën nog niet op, integendeel de lijst blijft groeien. Denk aan een cocktailworkshop, nieuwe lezingen en lekker samen wandelen. Voor al deze leuke activiteiten moeten we ook onze mede studieverenigingen dankbaar zijn, zowel hier in Leiden als elders in het land, voor hun enthousiasme om samenwerkingen aan te gaan en de leuke ideeën die ze met ons delen.

Na zo'n fantastische terugblik is het bitterzoet om de laatste fase in te gaan. Aan de andere kant mogen wij nu ook op zoek gaan naar onze opvolging en mogen we straks al onze opgedane wijsheid aan hen overdragen.

Kortom ook de laatste periode zullen we niet stilzitten. We gaan er hard tegenaan om er nog een paar NNPrachtige maanden van te maken, met activiteiten waar we jullie uiteraard allemaal hopen te zien.

Op hoop van zegen en een behouden vaart,

Iris
Praeses NNP

Nog zo ver de zomer

De zindering in hun ogen
Vertelt verhalen over vervlogen zomers,
Over zomaar zonder zorgen zeggen
Dat het ergens goed is,
Dat er na eb, ook vloed is
En dat niets wat overvloedig is
Ook altijd zal duren

In verlangen proberen te vangen:
zang van vogels, ogen lachend
Wangen rood en rozig, lange dagen zomer
vol garantie, groen gras
De zon en de golven als kompas
niet geloven dat het ooit anders was

Maar ruw kan het tij keren
Schaduw bakent af, grenzen leren
dat zelfs de mooiste wens
zijn uiteindelijke laatste zomerdag kent
wijd gerekte wolken in de verte
slechts een omslagpunt, de regen went

Na wind mee wind tegen, eerlijk tegenwicht
ogen dicht, slechts in een ogenblik
verandert 'uitkijken naar' in 'terugkijken op'
Herfst. Winter. In de lente kijkt men op:
het langer worden van de dagen, ze vragen
De laatste windvlaag te verdragen

Want men weet: ondanks de kou
De wind zal gaan liggen, de lucht leeg maar blauw
en de leegte weegt zwaar, maar weegt niet af
tegen die nieuwe eerste zomerdag
Die ooit maar altijd terug zal komen
tot die de tijd de zindering in hun ogen.

Ex Libris

‘Toon mij uw boekenkast en ik zal uw zeggen wie u bent’. Een veelzeggende uitspraak, want boeken herbergen niet alleen een verhaal. Ze vertellen ook wat over de eigenaar. In deze rubriek gaan we op zoek naar de verhalen achter de huisbibliotheek.

EVAART

Ex Libris Esther Op de Beek

‘Boeken moeten rond dwalen’

Op een zonnige donderdagochtend kroop ik achter mijn laptop om Esther Op de Beek, universitair docent moderne letterkunde, het hemd van het lijf te vragen over haar boekenkast. Natuurlijk waren er de nodige opstartproblemen, want na een jaar lang voornamelijk digitaal geleefd te hebben begrijp ik nog steeds niets van computers. Toch waren de goden mij uiteindelijk gunstig gezind en werd het een mooi gesprek over wanorde in je boekenkast, oude, witte mannen en Wipneus en Pim.

In de vorige Ex Libris werd Olga van Marion geïnterviewd. Zij heeft Esther aangedragen als haar opvolger, want ‘bij Esther is alles volmaakt.’ Het tegendeel blijkt waar. ‘Dat is natuurlijk complete nonsens’, verklaart Esther onomwonden.

Overvloed aan boeken

Eén wand in haar huis bestaat uit een grote boekenkast, hoewel, groot? ‘Ik woon in Amsterdam, dus écht groot is het hier niet.’ ‘Ik zit soms in jury’s, dan heb ik door mijn hele huis stapels boeken liggen. Dan is het echt een wanorde hier.’ Daarnaast ligt een deel van haar boeken in Maastricht, waar ze samen met haar vriend woont. ‘De boeken hier, in Amsterdam, zijn de boeken die ik graag bij me heb, vooral romans. In Maastricht hebben mijn vriend en ik een groot huis dat vol met boeken staat, verspreid over meerdere kamers. Dat zijn voor een deel zijn boeken, maar ook die van mij en boeken die we samen hebben voor het werk, want hij is ook neerlandicus.’

‘Hier in Amsterdam staat het netjes op alfabet. Eerst de romans, dan de poëzie, dan werkboeken, een stukje jeugdliteratuur en oude studieboeken. Vervolgens kunstboeken en

kookboeken – heel belangrijk. Wat er dwars bovenop ligt, is alles wat ik van de bibliotheek heb geleend en boeken die ik nog moet plaatsen, maar waar ik eigenlijk geen plek voor heb. Iets wegdoen vind ik lastig.’

Toch houdt ze niet al haar boeken. ‘Ik leen veel boeken uit en vaak krijg ik ze dan niet terug. Dat vind ik niet erg, boeken moeten rond dwalen. Alleen de boeken die echt belangrijk voor me zijn, die ik nog wil inkijken of die bij een bepaalde periode in mijn leven horen, bewaar ik. Zo is een boekenkast een soort levensverhaal.’

Boeken koopt ze in Amsterdam het liefst op het Spui, bij Athenaeum. ‘Maar in de buurt, bij het Vondelpark, zijn ook een paar mooie boekwinkels waar ik vaak even heen ga, bijvoorbeeld Mulder in Zuid. En in Maastricht de Tribune, die moet je noemen.’ E-books heeft ze ook. ‘Dat vond ik nooit zo fijn, maar toen ik voor de jury’s steeds dozen vol kreeg toegestuurd, ben ik overgestapt op e-books. En ik reis veel op en neer tussen Amsterdam en Maastricht, dan is het ook wel fijn om alleen een e-reader mee te nemen.’

Wipneus en Pim

Ik vraag Esther of ze op diversiteit gefocust is. Mijn eigen boekenkast wordt namelijk bevolkt door dode, witte mannen. Onlangs is een van de weinige boeken uit mijn kast dat wel door een vrouw geschreven is, Een coquette vrouw van Carry van Bruggen, verscheurd en opgegeten door mijn kat.

‘In Maastricht geldt dat ook een beetje, daar staan heel veel mannen. Ik weet niet of dat met mijn vriend te maken heeft. (Lacht.) Ik heb juist veel vrouwen staan. Ik heb heel wat klassiekers van mannen, maar zelf lees ik bijvoorbeeld

graag Doeschka Meijsing, Rascha Peper en veel internationale schrijfsters, zoals Virginia Woolf of Juli Zeh. Wel is het nog vrij Europees wat ik lees. Tijdens mijn docentschap ben ik meer op diversiteit gaan letten, bijvoorbeeld via het werk van vluchtelingen of migranten die in Nederland zijn komen wonen en hier werk publiceren. Ik ben dat zelf gaan opzoeken, want het gaat inderdaad niet vanzelf. Het is niet zo dat mijn kast daar automatisch mee gevuld raakt, zeker tijdens mijn studie niet. Het curriculum was toen vrij traditioneel.'

De naam van deze rubriek is Ex Libris, dus natuurlijk vroeg ik of zij zelf een ex libris bezit. 'Nee, ik schrijf wel eens mijn naam in werkboeken. Die lenen we voortdurend aan elkaar uit, dus zo weten we in ieder geval van wie deze Literair Mechaniek nou weer is. Soms schrijf ik er wel in van wie ik iets gehad heb en voor welke gelegenheid, dat vind ik belangrijker dan mijn eigen naam. Bovendien maak ik altijd aantekeningen in boeken, vouw ik hoekjes om, keer ik

ze binnenstebuiten, enzovoort. Ik zie wel dat ze van mij zijn. Ik schrijf bijvoorbeeld ‘zie pagina zoveel’ of ik maak voorin het boek een lijstje met paginanummers omdat ik alle motieven en verwijzingen wil kunnen terugvinden. Het hoekje dat ik omvouw, is wat ik later nog eens wil teruglezen. Een boek is dan echt een beetje mijn universum.’

Lolita in Teheran

Ook de voor neerlandici lastigste vraag is gesteld: Wat is Esthers lievelingsboek?

‘Dat verandert door mijn leven heen. Tijdens mijn studie heb ik erg veel gehouden van de romans van Rascha Peper. Oesters was lang een van mijn favoriete boeken.

Wat ik bijzonder vind, is wanneer schrijvers, die ik erg goed vind, verwijzen naar een roman die ik ook al geweldig vond. Willem G. van Maanen heeft bijvoorbeeld prachtige verhalen die heel duidelijk naar Lolita van Vladimir Nabokov verwijzen. Of L.H. Wiener, Yves Petry of Wylske Versteeg, allemaal sporen van

Lolita. Ooit schrijf ik een boek over Lolita in de Lage Landen! Er is ook een interessant boek, Reading Lolita in Teheran, van een Iraanse hoogleraar die de roman in een vrouwenleesclub bespreekt. Daardoor krijg je een indruk van hoe datzelfde boek voor vrouwen in een totaal andere cultuur met totaal andere ervaringen, iets heel anders kan betekenen. Dat vind ik heel prettig, dat ik met iets wat ik ken en wat bij mij hoort, ook in de wereld van anderen kan belanden.'

Ik vraag of ze als kind veel las. 'Ja van alles. Wat een grappige anekdote is als het daarom gaat: mijn vriend en ik hadden allebei veel Wipneus en Pim gelezen en we dachten 'Zou dat nou nog leuk zijn, als je dat nu terugleest?' Onlangs hebben wij dus in een keer alle verhalen van Wipneus en Pim besteld. Sommige stukken kenden we nog letterlijk uit ons hoofd, maar we vonden het heel raar, totaal niet meer spannend en eigenlijk heel slecht. Nu staat in Maastricht dus de integrale collectie Wipneus en Pim.'

Een erudiet publiek

Ik vraag of Esther gesigndeerde boeken in de kast heeft. Er volgt een voor mij heel leuk ver-

Zoonder beuk zouw iech neet kinne leve Zoonder boeken zou ik niet kunnen leven

COMMENTAAR:

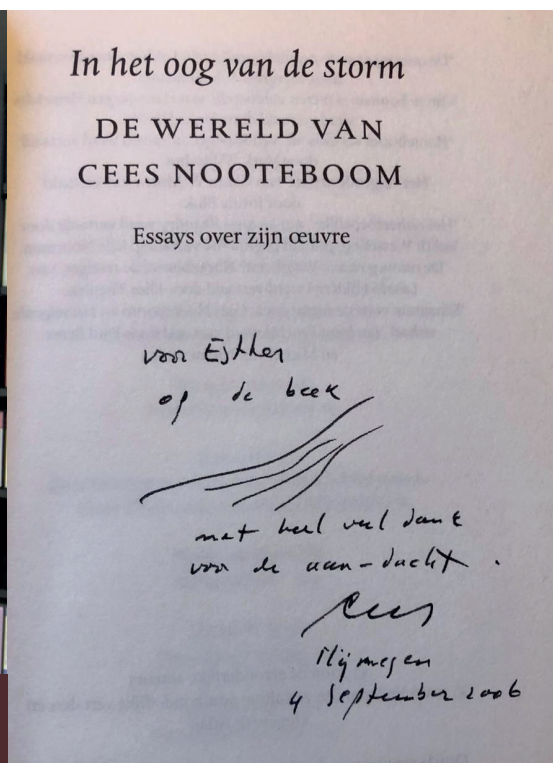
2

3

1. De integrale collectie Wipneus & Pim
2. Esther voor haar boekenkast in Amsterdam
3. Fragment uit de 'Liergaank Mestreechs'

haal, maar 'de ouderejaars zullen wel denken, komt ze weer met Cees Nooteboom'.

'Ik heb mijn scriptie geschreven over Cees Nooteboom. Hij kreeg een eredoctoraat in Nijmegen en gaf een lezing bij de opening van het academisch jaar. Ik mocht de studentlezing houden. We hadden het samen voorbereid, hij was heel aardig en vriendelijk en ik had enorm zin in die middag. Maar toen kwamen alle gasten binnen en dat waren Harry Mulisch en zijn vrouw, Connie Palmen met Hans van Mierlo, Remco Campert en zijn partner, de moeder van Cees Nooteboom, de zus van Cees Nooteboom, de vrouw van Cees Nooteboom.. daar werd ik ontzettend nerveus van! Ik had er helemaal niet aan gedacht dat zij er zouden zijn en ook nog allemaal op de eerste rij zouden gaan zitten. Uiteindelijk was het toch heel leuk allemaal. Bij die lezing heb ik een boek van hem gekregen, een briefwisseling tussen hem en Remco Campert in gedichten. Daar hebben ze allebei hun handtekening in gezet en iets voor me in geschreven. Ik heb er goede herinneringen aan, niet alleen omdat het de afsluiting van mijn studietijd was en het begin van mijn leven

Uitgeverij Atlas – Amsterdam/Antwerpen

4

4. Pagina uit het gesigndeerd werk van Cees Nooteboom

als academicus, maar ook omdat ik veel over hem geschreven heb. Mijn eerste stappen als onderzoeker waren dat ik met zijn werk aan de slag ging.'

De komende tijd mag Esther zich gaan verdiepen in het Maastrichts. 'Hier heb ik de Liergaank Mestreechs, een handboek waarmee ik Maastrichts ga leren. Ik kan dat dus helemaal niet. Het is super grondig: "Neve de grammatica vint g'r in de Liergaank Mestreechs oetlègk euver 't klaanksysteem, spelling, morfologie en vocabulaire, es-ouch 'n euverziech vaan de historische literatuur." Daar moet ik me maar eens in vastbijten.'

Op de vraag aan wie ze het stokje doorgeeft, antwoordt ze: 'Ik heb nog één boek op mijn lijstje en dat is het boek Feest, die ik gekregen heb van Henrike Jansen. Henrike is volgens mij een ontzettende lezer en ik denk dat zij wél heel gestructureerd is. En ik ben heel benieuwd wat zij allemaal leest, ze weet er veel van. Het is bovendien weleens leuk om even geen letterkundige aan het woord te zien.' De zoektocht naar de volmaakte boekenkast gaat dus verder!

Ollekebolleke (uitgelegd in ollekebollekes)

Ollekebolleke!

Mooie plezierdichtvorm
Misschien van alle wel
Mijn favoriet

Zoek je een vorm voor je
Rijmelarijkunsten?
Slechtere zijn er wel,
Betere niet!

Even het metrum eerst:
Dactylus dactylus!
(Één greep beklemtoond en
Twee zonder dwang)

Maar is de regel ook
Strofebeëindigend?
Dan gaat het metrum van
Láng-kort-kort-láng

Waarmee begin je het?
Vaak met een vraagstelling
Of met een uitroep,
Bijvoorbeeld een leus

Start echter nooit met een
Enjambementsregel
Start met iets pakkends,
Iets infectueus

Heb je een start gemaakt?
Op naar de tweede zin!
Meestal beschrijf je daar
De thematiek

Wat is het wrijfpunt, het
Olleke-onderwerp?
Maak ons een deelgenoot!
Wees specifiek!

Alles is mogelijk!

Want tot aan regel zes,
Heb je de vrijheid
Te doen wat je wil

In regel zes volgt dan
Zeslettergrepigheid
(Dat is voor leken een
Bittere pil)

Zijn we er klaar mee nu?
O, hoeveel regels nog?
(Ollekebollekes
Tellen er acht,

Dus ga maar na met je
Zakcalculatortje)
Twee regels meer en dan
Is het volbracht

Pfoe, wat een eisen, zeg!
Er volgt nog eentje nu:
Zorg dat de strofes ook
Rijmen aan 't slot

Nu ben je klaar met je
Ollekebolleke!
Moeilijk te maken
Maar wat een genot!

Lege woorden

Ik kan net zo goed niks sturen.
maar ik stuur je lege woorden.
Want misschien voel jij je,
door mijn lege woorden,
toch net iets minder leeg.

144.000 tranen

Ik had een visioen waarin een engel mij naar een ruimte bracht. Er stonden in deze zaal zes engelen, in de vorm van een hexagoon dicht op elkaar. Elke engel had zes vleugels: twee die hun gezicht bedekten, twee die hun lichaam bedekten en twee waarmee ze net boven de grond zweefden. De echo van het klapwieken van hun vleugels kon in de grote zaal gehoord worden. Elke engel had een groot krijtbord naast zich en ze bekeken op wonderbaarlijke wijze verscheidene zielen verspreid over ganse aarde.

‘Mensenkind, vraag wat je wil vragen’, zei de stem van de mij begeleidende engel.

‘Wat noteren deze engelen?’

‘Ze noteren pijn’, klonk een stem uit de zeshoek van engelen.

‘Pijn?’, vroeg ik.

‘Doorheen de geschiedenis van de mensenkinderen zijn er groepen ontstaan die onderdrukt, gepijnigd, geslagen, bespuugd, gegeseld, geplaagd, geteisterd en uitgemoord werden en nog steeds worden. Dit zijn de meesters van de pijn. Het doet ons pijn hen zo te zien. Ze roepen “eli eli lama sabachtani”. Het doet ons pijn te zien

dat men elkaar pijnigt, dit terwijl alles werkelijk één is. We turven hoeveel van hen bestolen worden, hoeveel van hen fysiek geweld wordt aangedaan en hoeveel van hen uit haat vermoord worden. De Joden, Aborigines, Indianen, Arabieren, vrouwen in bepaalde systemen en, zoals je zelf al weet, donkeren om maar een aantal groepen te noemen. Deze zullen, in een nieuwe wereld, wanneer creatie tot volledige kennis komt, gecompenseerd worden.’

Een van de engelen draaide zijn krijtbord om en riep: ‘Die van de Afrikanen heeft er weer één bij.’ ‘De laatste paar dagen noteren we elke dag minstens één nieuw voorkomen voor alleen al de zwarten’, zei de Stem tegen mij. Ik vond het eerst mooi wat ik zag. Zo blij te weten dat er wordt bijgehouden welke groepen lijden en ...groepen?? dacht ik...hoe zit het met iedereen die niet per se bij dergelijke minderheden hoort, maar toch onderdrukt wordt? En hoe zit het met mensen die niet per se direct onderdrukt of gediscrimineerd worden?

Nederig vroeg ik: ‘Hoe zit het met de rest van de tranen? Hoe zit het met mensen die niet vanwege een bepaalde identiteit lichamelijk of verbaal of financieel of hoe dan ook gepijnigd worden? En hoe zit het met mensen die niet direct onderdrukt worden, maar slechts tranen van het leven ervaren?’

mensen

worden, maar tranen

‘Deze identiteiten zijn mensen, groepen, gemeenschappen die al eeuwenlang onderdrukt worden. De rest ervaart nauwelijks iets vergeleken met deze collectieve groepen.’

‘Ik weet bijna even goed’, zei ik misschien iets te stellig, ‘hoe erg de pijn was en nog steeds is onder hen. Dit betekent echter niet dat elk van hen diezelfde onderdrukking ervaart. Evenmin dat de mensen die niet tot zo’n eerder genoemde groep behoren geen pijn door anderen of door omstandigheden ervaren. Zien jullie de kinderen die gepest worden op het schoolplein? Zien jullie de vermoeidheid van hen die elke dag in bed blijven liggen en geen zonnestraal meer willen zien? Zien jullie degenen die met intens verdriet te kampen hebben omdat ze geruime tijd geen familie of vrienden hebben gezien?’

‘Ik blijf bij mijn keuze’ zei de Stem. ‘Deze mensen hebben, bewust of onbewust, middelen om hun pijn te verminderen die anderen niet hebben.’

‘Pijn is pijn. Dus is dat niet discriminatie?’, vroeg ik op dat moment aan de Stem.

‘Hoe is een traan van een Arabisch meisje meer waard dan de traan van een Europees jongetje? Hoe is een traan van een homoseksuele man meer waard dan de traan van een hetero-man? Ik vraag u om de pijn bij te houden van elk individu in plaats zich te richten op bepaalde groepen die in de geschiedenis inderdaad kwaad werden aangedaan. Zijn wij niet allen kinderen van de Allerhoogste?’

Voor een moment dacht ik dat ik uit de zaal getrapt zou worden. ‘Hoe durf je ons te beschuldigen van discriminatie’, zei de engel die mij had begeleid.

‘STOP!’, riep de Stem. Een boek daalde neer naar de zeshoek van engelen, van waaruit de Stem kwam. ‘Zo geschiedde het dat de tranen van verdriet van elk menskind en elk schepsel worden geteld en alle pijn gemeten. Ga nu, menskind, en meld je burens wat je gezien hebt!’

“Hoe zit het met mensen die niet direct onderdrukt worden en tranen van het leven ervaren?”

Een min of meer obligate corona-monoloog

Toen mij gevraagd werd een stuk te schrijven over ‘hoe het is om het eerste jaar van je studie in coronatijd te doen’ dacht ik bij mezelf: dat wordt een verdomd kort stuk. Want laten we eerlijk zijn, er gebeurt gewoon niet zo veel de laatste tijd – als de plotseling verbroken internetverbinding van Henrike Jansen het hoogtepuntje van de week is wordt toch pijnlijk duidelijk dat ons dagelijks leven er bepaald niet bruisender op geworden is.

Ik begon meteen een antwoord te typen: ‘Ik hoop dat jullie nog iemand anders kunnen vinden.’ Op dit aanbod kon ik immers onmogelijk ingaan. Niet alleen omdat er zo weinig te vertellen valt – ook over weinig kun je behoorlijk wat vertellen, in de Tweede Kamer heet dat een marathondebat – maar vooral omdat ingaan op dit verzoek automatisch zou betekenen dat ik een van hen zou worden: de coronamelkers. De halve wereldbevolking houdt tegenwoordig coronadagboeken en quarantaineblogs bij vol ‘intieme en herkenbare’ anekdotes; we kunnen allemaal lezen hoe Ilja Leonard Pfeijffer rondbanjert in ontsmette pantoffels, hoe Tommy Wieringa brood snijdt met een gekarteld mes van Opinel en wat Dimitri Verhulst vindt van thuiszitten in een huis op een leeg platteland – surprise surprise: Dimitri vindt het intens kut. Een paar maanden geleden kreeg koning Willem-Alexander zelfs de eerste druk van een ‘reizend coronadagboek’ aangeboden: een verzameling coronaverhalen van mensen uit Uden. Ik vraag me af of onze koning zich daadwerkelijk door de avonturen van Jan en Birgitte van de

Udense aardbeien drive-in heen gaat ploegen. Volgens mij mietert hij die troep meteen in zijn vergulde rococo-haard.

Mijn eerste bijdrage aan de Hoogwater zou toch geen coronaverhaal worden? Ik had een uitgebreide verontschuldiging uitgetypt; dat ik het zo druk had, dat ik nog aan Het Stenen Bruidsbed moest beginnen, dat ik nog wel wat grappige gedichtjes klaar had liggen die ze mochten gebruiken... Toch kon ik het niet versturen. Enerzijds omdat weigeren toch een beetje als verliezen zou voelen. Anderzijds omdat ik dacht: als er dan tóch een obligaat corona-riedeltje in de Hoogwater moet, dan maar een van mij. En zo geschiedde.

Het jaar begon nog redelijk normaal; een overwegend zonnige openingsdag, weliswaar op afstand, was toch best een gezellige bedoening. Tijdens de eerste colleges zat iedereen nog ruim op tijd keurig netjes klaar met de webcam aan, en eens per week kwamen we met een select clubje naar de campus. Vooruit, de hybride lessen verliepen vaak rommelig en de aandacht was niet altijd even goed verdeeld, maar er was in elk geval nog een connectie met het ‘echte’, niet-digitale leven. Deze schaarse momenten behoedden ons voor een langzame verdrinkingsdood in een zee van kultura-blokjes.

Maar ergens halverwege het studiejaar braken de dijken dan toch; Nederland ging weer op slot en we werden allemaal definitief gereduceerd tot pratende rechthoekjes. En ik zal

eerlijk zijn, het viel me best zwaar. Geen pauze om samen in te chillen en geen terrasje om na college te blijven hangen; er was een groep, maar zonder elkaars fysieke aanwezigheid krijgt die maar moeilijk dynamiek. Opeens was er heel veel niet. Niet meer haastig in de trein de laatste opdrachten voor Taal Mentaal afmaken – en wanneer achter het raam de wieken van De Valk tussen de daken opdoemen toch maar besluiten dat ik me straks ter plekke door vraag 8c. en d. heen zal moeten bluffen. Niemand meer om mijn grijs te beantwoorden wanneer Yra van Dijk in een van tevoren opgenomen college weer eens niet-zo-heel-subtiel benoemt dat ze ooit Nieuwsuur heeft gehaald. Als klap op de vuurpijl verdwenen zelfs de altijd zo vrolijke patroontjes van de kultura-blokjes – het verdwijnen van het schattige groene blokje met kleine worteltjes erop heeft me dieper geraakt dan ik zou willen toegeven.

Het is een gek begin, en daar mogen we allemaal best over klagen. Het was soms ook moeilijk, maar we moeten met zijn allen niet vergeten dat het echt wel veel erger kan. Want geloof mij nou maar: we hebben het zo slecht nog niet.

Voor het pad des levens mij naar de Sleutelstad leidde, banjerde ik een klein jaartje rond in het betonnen woud van de Erasmus Universiteit, door mij ook vaak de Noord-Koreaanse ambassade genoemd. Bij ons in Leiden kun je met een vraag altijd je docent mailen of zelfs even langskomen – Alex Reuneker heeft zijn Reunersplaats 2.18 inmiddels zo vaak laten vallen dat Batavus Droogstoppel er jaloers op zou zijn – maar in de goelag van Rotterdam gingen alle mails naar het centrale punt voor studieadvies. Je kreeg dan een automatisch gegenereerde mail ('Beste GORAN, wij hebben je mail ontvangen') terug waarin stond dat je spoedig van ze zou horen. De EUR houdt er kennelijk een vrij ruime definitie van het begrip 'spoedig' op na; ik heb één keer een mail gestuurd en nog

steeds geen reactie gehad. Ergens koester ik de hoop dat ik op mijn sterfbed opeens bericht zal krijgen dat mijn 7,6 voor Academische Vaardigheden met 0,1 is opgehoogd, maar dat is wishful thinking. Werkgroepen werden geleid door ongeïnteresseerde ouderejaars en een hoogleraar heb ik er nooit gesproken (wat ertoe leidde dat ik in mijn begindagen in Leiden spontaan iedereen – heel atypisch – begon te tutoyeren). Er zijn studenten in Nederland die al hun hele studententijd in een morele lockdown verkeren. Ik breng liever mijn hele studie in quarantaine door dan dat ik terug moet naar dat hersendodende interneringskamp.

Het is voor veel van jullie waarschijnlijk moeilijk voor te stellen, maar zelfs als ik op een inmiddels zeldzaam moment door ons oerlelijke, holle Lipsius loop krijg ik een warm gevoel. We hebben een fijne universiteit, met fijne gebouwen en fijne mensen, met fijne docenten als Olga van Marion, wiens warmte en liefde voor haar vak en leerlingen dwars door elke pixel van het kultura-scherm heen zijn gedrongen. We hebben een fantastische studievereniging die zelfs onder de wrange omstandigheden waarin we nou eenmaal verkeren leuke dingen weet te organiseren – zoals online potjes weerwolven waarin ik naar hartenlust kan flirten met meiden uit een hoger jaar die al lang bezet zijn. En ja, het was een gek jaar, maar al lijkt het soms niet zo: er was ook zo veel wel. Dát is mijn houvast, dát is hoe ik me mijn eerste studiejaar in Leiden zal herinneren.

En waarschijnlijk heeft de eerste Hoogwater na de zomer niet langer een thema als 'doorbijten' of 'volharding', maar 'feestzomer', 'summer of love' of voor mijn part 'orgiastisch studentenbacchanaal'. Want het oude normaal komt terug, en we gaan elkaar zien. We gaan alles wat we het afgelopen jaar hebben moeten missen dubbel en dwars inhalen, en het wordt een studiejaar om nooit te vergeten.

“Er was ook zoveel wel.

Dát is mijn houvast”

Hoe salt gaen?

Als middeleeuwse auteurs – bij hoge uitzondering – ons eens een blik in hun ziel gunnen, is het een en al onzekerheid en klaagzang. Openingsverzen als Wapene Martijn, hoe saelt gaen? doen een gekweld gemoed vermoeden, met een dichter (in dit geval Jacob van Maerlant) die het ook niet meer weet en op zoek naar houvast is uitgekomen bij zijn vriend Martijn. Deze ziet net als Jacob overal onrecht in de wereld, maar zijn advies is uiteindelijk dat je beter kunt registreren en accepteren dan je kansloos verzetten tegen de macht. Troost je maar met de gedachte dat in de eeuwigheid niemand zijn straf (of beloning) ontloopt.

Zo kijken wij niet meer aan tegen een haperende bestuurscultuur, misstanden of affaires, maar voor houvast zoeken we nog steeds naar vrienden of experts met goede bedoelingen en gezaghebbende meningen. Probleem is wel dat met alle talkshows en TikTok het R-getal van opinies ver boven de 1 ligt – wat onvrede en twijfel eerder aanwakkert dan tot bedaren brengt. Misschien was Maerlants mindfulness daarom toch niet zo gek. Met zijn troostende dialoog, waarin hij vooral zelf houvastzoeker lijkt te zijn, stond hij in een eeuwenoude traditie; en na hem zouden er ook in het Nederlands nog velen volgen. Een mooi voorbeeld is het kleine handboekje met een Lieffelijcke Tsamen-spreekinghe van de droefheydt van de zes-

tiende-eeuwse humanist en schrijver Dirck Volckertsz Coornhert. Hij was (ten tijde van de Opstand) verbannen uit de Nederlanden en trof in Duitsland zijn vriend en medebanning Johannes Basius. Het is natuurlijk de vraag of hun gesprekken zo hebben plaatsgevonden als Coornhert ze in zijn Tsamen-spreekinghe heeft opgeschreven, want Basius klinkt wel erg als Coornhert als hij zijn vriend van diens droefheid probeert af te helpen. Maar in de vorm van een dialoog functioneerde het boekje prima als zelfhulp voor houvastzoekers. Je krijgt zelfs het idee dat al die klagende auteurs er misschien minder slecht aan toe waren dan ze hun lezers wilden doen geloven en via zichzelf vooral wilden laten zien hoe het verder moest.

Aan het begin is het niet best met Coornhert, zo constateert Basius verbaasd: Maer wats dit Coornherdt? De handt onder 'thooft, een treurich ghe-laedt, met swaer versuchten. In plaats van een stoïsche Socrates zit er een wat miezerig mannetje, maar na een stevige confrontatie met zijn verkeerde prioriteiten (nu zouden we zeggen: wat vind je nou echt belangrijk in het leven?) leert Coornhert dat treuren geen toekomst heeft en dat men zich zelfs in 'lijden kan verblijden'. Dat laatste is wel weer een beetje veel gevraagd, maar in ieder geval biedt de literatuur troost genoeg om er een beetje houvast aan over te houden. En zoek vooral een vriendin of vriend!

NNPleer het er maar in

Een lijst met de leukste uitspraken van het afgelopen collegejaar, gedaan door studenten en docenten Nederlandse taal en cultuur.

Femke: Joris, je hoeft je pizza niet te adten.

Esther (op de Beek): NNP is heel leuk, want er komen mensen en die gaan dingen met je doen.

Roy gaat op vakantie naar z'n vriendin in Oostenrijk.

Roy: Nou ja, vakantie, vakantie... een werkbezoek.

Mila: Een Airfryer is geen plant Joris.

Inez had Andre Hazes jr. ontmoet.

Denise: Wat zei je tegen hem!

Inez: Heb je nog een parkeerkaart?

Iris: Hoeveel procent van de mensen kunnen we kwijtraken?

Faye: Lars.

Goran: Voordeel van dood zijn is het uitslapen.

Mick: Ik ben niet per se pro-appel, ik ben vooral anti-dokter.

Faye over Evi's onderzoek: Dat is zo knap! Toen jij dat deed, at ik nog modder!

Joris: engnek.

Katja: Ik sta altijd paraat om je succes met sterven te wensen.

Sietske: Pepijn is er niet.

Inez: Ja, echt pepijnlijk.

Pepijn: Ik heb een kop die heel veel haat oproept.

Jip probeert het woord trofee te spellen.

Jip: Ik weet niet hoe ik dat woord spel, ik win nooit iets.

Sietske: Dus, iemand nog iets spannends beleefd vandaag?

Marije: Ik mocht van Yra mijn eigen breakout-room kiezen.

Iris: Hoe werken stickers?

Xenia: Hé, laat jij je oren eens zien?

Toen de kurk in de fles rode wijn viel.

Katja: Hij zit erin! Dat is de enige keer dat ik dat teleurgesteld zeg...

Karel: Sprite, wat een concept.

Mila: Ik voel me zo'n Boomer jongens.

Lars: Time flies when time flies.

Denise: Niets inspirerender dan weinig internet.

Faye: Waar is het feestje?

Lars: Niet hier.

Joris: Als Lars even oprot dan is het wel hier.

Bram leven in een serieus college over media en kwaliteitsprogramma's: Wat ik nog niet heb gehoord, is het Sinterklaasjournaal.

Marije: Is het zwembad al gevuld? Anders kunnen we het wel volhuilen.

Iris: Een soort van, 'ga maar door voor de koelkast', maar je wilt de koelkast niet.

Sophie: Iris en ik kwamen Esther (op de Beek) gisteren blijkbaar tegen, maar ik zag haar niet want ik kijk altijd naar de grond.

Denise: Het zou zo chill zijn als ik een scriptieonderwerp voor Sinterklaas zou krijgen. Of gewoon een hele scriptie.

Lars: Ik ben dit semester vaker op een corona-testlocatie geweest dan op de faculteit.

Joris (over zijn kookkunsten): De meeste van mijn creaties zouden nog niet bij de daklozenopvang geserveerd worden.

Pepijn: Ik had een kleine miscalculatie begaan.

Lars: Ah, een Hugo de Jonge.

Joris: Af en toe vraag ik me echt af, wat moeten mensen met Lars.

Jip: Mijn gevoel zegt dat ik het niet weet.

Sietske: Als je er een beetje stoer bij kijkt rijmt alles.

Joris: Ik denk dat ik elke dag wel twee keer per week melk drink. Wacht wat?

Iris: Hoe zou jij je filmsmaak omschrijven Inez?

Inez: Ja ziek pretentius.

Inez: Ik denk dat het vier maanden geleden is dat ik een stuk fruit heb gegeten.

Inez: Goedkope clubwijn is goed voor de pre-corona nostalgje.

Joris: Ik moet net zo vaak pissen als de gemiddelde zwangere vrouw.

Mick: Mijn leven is een aaneenschakeling van mislukkingen.

Marije: Dat is een NNPedo.

Katja: Zullen we binnenkort samen sterven? Is dat gezellig? Of lekker samen janken?

Zomer van 2021

Dansen tot de zon onder gaat
Dansen tot de zon weer op gaat
Dansen tot je niet meer kan
Hou vol hou vast

Knuffelen met je familie
Keten met je vrienden
Opgepropt in de trein met vreemden
Hou vol hou vast

Bier in je haar
Blaren op je voeten
Sterren in je ogen
Hou vol hou vast

Spaanse zon op je bol
Atlantische oceaan kust je huid
Wereld aan je voeten
Hou vol hou vast

Massaal de terrassen op
Volproppen met All You Can Eat
Filmpje pakken in de bios
Hou vol hou vast

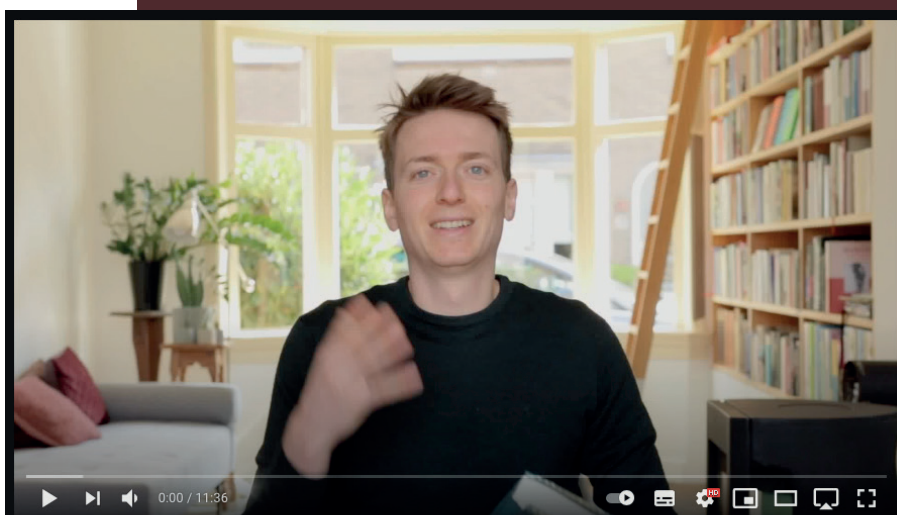
Longen uit je lijf bij een concert
Ogen de kost in het museum
Over de kop in een achtbaan

Hou vol, hou vast.

Onderweg naar **morgen**

Houd vast aan fantasieën, relikwieën van een verleden
 Waarvan we in ons heden nog slechts kunnen dromen
 Maar we komen er wel weer! Al doet het even zeer,
 Evenzeer komt straks de ommekeer en veer-
 Krachtig zullen we zijn! Machtiger dan onze pijn
 Is de vreugd die ons vergezelt in onze tweede jeugd,
 De deugd snelt de kwelling van de afgelopen tijd voorbij
 En de telling van een nieuwe tijd begint: je bent vrij!
 Vrij om te gaan en staan waar je wil,
 Dus ga van bil of sta stil bij dat wat je hebt;
 Ongerept de nieuwe werkelijkheid.
 Virtuosoos was de virtualiteit, maar broos
 Bleek zij op termijn, dus hoe fijn dat na een poos
 Face-to-face weer herrees! Wees herboren
 En besef hoe uitverkoren je bent, hoe verwend
 Dat de wereld haar deuren voor je opent,
 Dat het gebeuren mag op de dag
 Die jij inkleuren mag. Houd je beklag
 Nog even voor je, want het leven voor je neus,
 Ja heus, is onwaarsachtig prachtig,
 Dus houd nog even vol. Betaal nu de tol, houd vast,
 En zie hoe het leven, puur en onaangetast,
 Zich op den duur weer aan jou aanpast.
 Je kunt het, gast.

Ook erg aan te bevelen

Blind lezen #3 | Een gegeven boek in de bek kijken

YouTube

Floris Leest

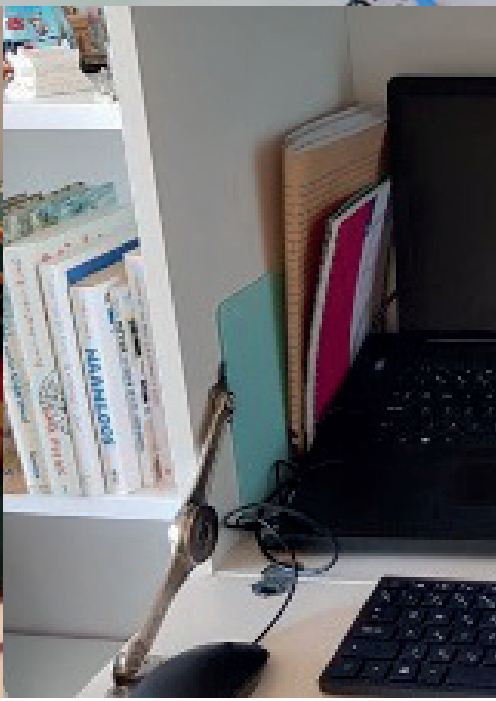
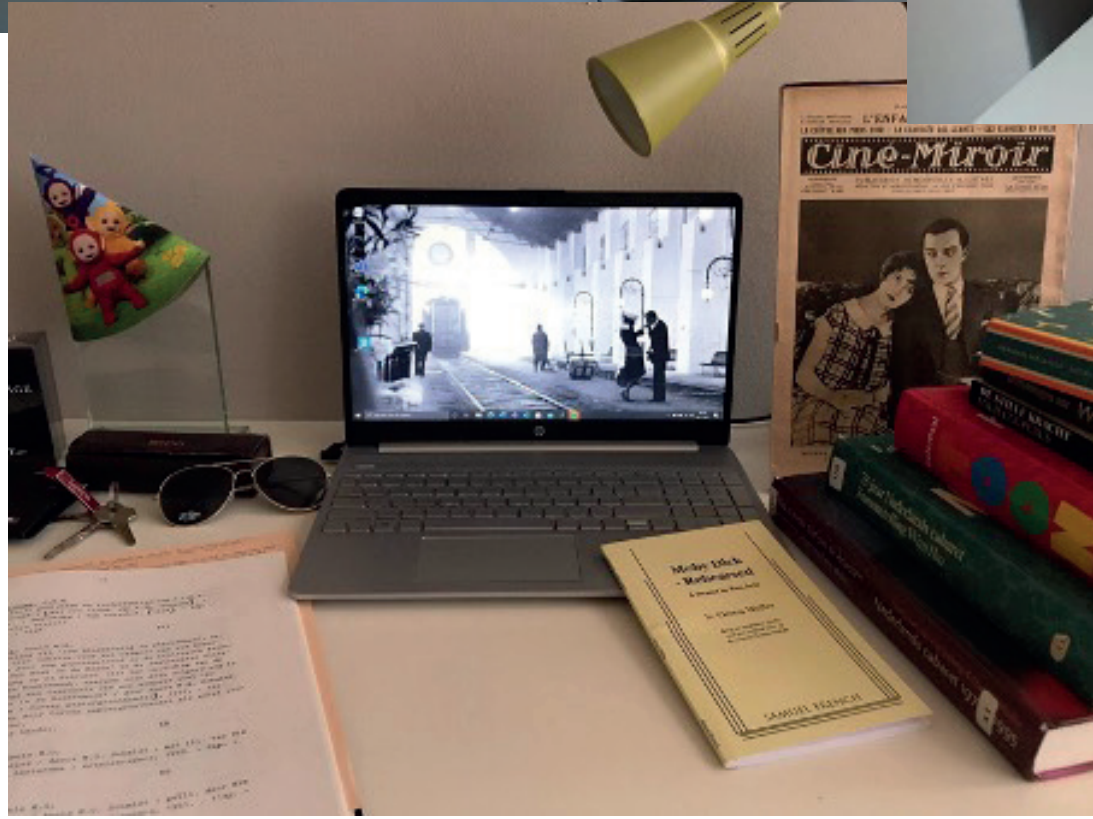
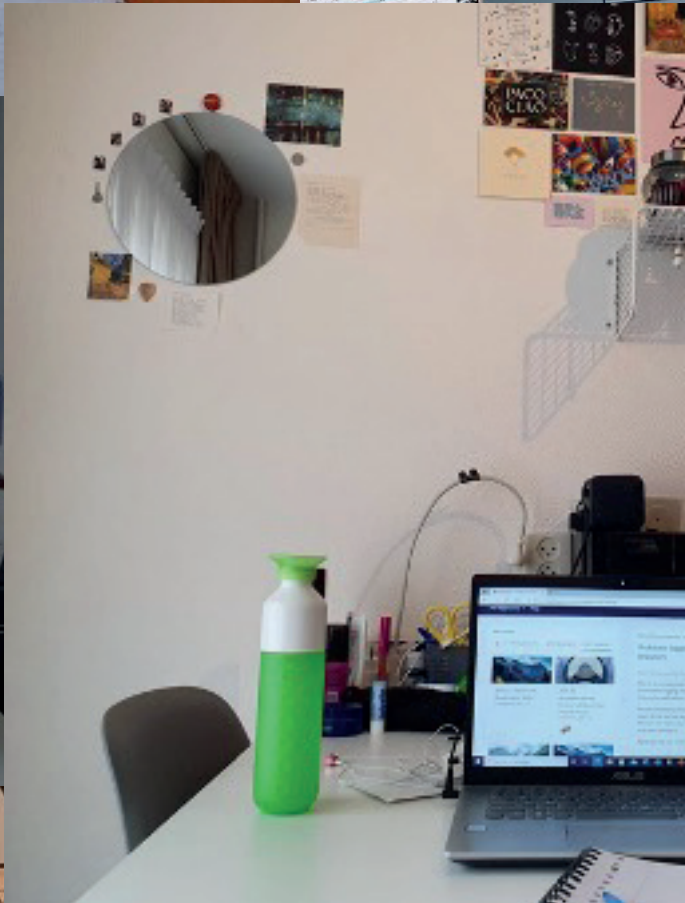
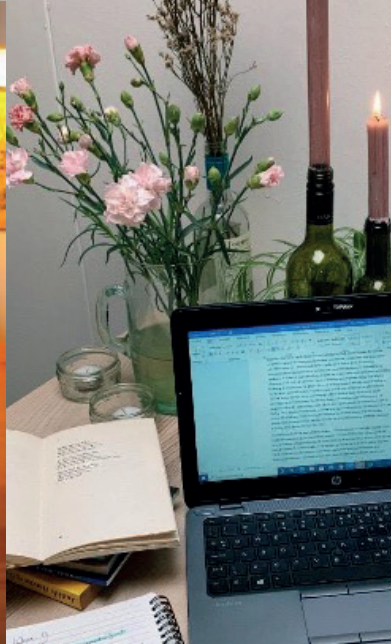
Op dit YouTube-kanaal publiceert de Rotterdamse Floris van der Pol recensies van bekende en minder bekende boeken. Dat doet hij op filosofische wijze. Ook laat hij kijkers afgeplakte boeken opsturen, die hij vervolgens blind leest.

libri.nl

Libri

De uit Maastricht afkomstige Danny Habets heeft zijn thuisbibliotheek omgetoverd tot Bibliotheca Habetsiana. Misschien nog wel meer gefascineerd door het object dan de inhoud. Bij de redactie rijst de vraag op: Maastricht & boeken. Is dit misschien de onbekende vriend van Esther Op de Beek?

**Tot volgend
schooljaar!**

Op Hoop Van Zegen

nnpagina.nl

